

ABONAMENT:

pentru
Austro-Ungaria:
Pe an cor. 4.—
Pe 1/2 an c. 2.—
pentru
România și Streinatate
Pe an cor. 10.—
Un nr. 10 filii. —

Olteanul

FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ, SOCIALĂ, CULTURALĂ ȘI ECONOMICĂ.

INSERTIUNI

se primesc cu
prețuri reduse.

Scrisori nefran-
cate se refuză.

Manuscripte nu
se înapoiază.

Director: DR. IGAN ȘENCHEA.

Apare Dumineca.

 REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:
Făgăraș, strada Csáky Nr. 3.

Biserica e mântuitoarea neamului nostru.

(Misiuni populare în Făgăraș).

Viața unui popor e nutrită și întărită de simțămintele religioase, ce le are. Legea sau religia e izvorul, din care un neam își scoate puterea lui de viață, înfruntă toate nevoile, ce i se pun în calea spre lumină, deșteptare și înaintare. De multeori singurul mijloc, unica armă folositoare pentru vițuirea unui popor e legea, în care s'a născut, a crescut și în care vrea să moară. Limba și obiceiurile strămoșești tot numai prin legea strămoșească rămân neatrinse de mâna vrășmașă, iar dacă ajunge cumva în robia dușmanilor, atunci tot legea e desrobitorul lor, care nu cruță nici o jertfă, nu se dă îndărăpt în fața niciunei primejdii, ci jertfind vieți dearândul luptă întru-na pentru scăparea dulcelor ei fice: limba, portul și datinele strămoșești.

Dacă un popor își nesocotește legea și se dedă la destrăbălări și la batjocorirea legii sale, poporul acela pierde mai curând ori mai târziu din lista popoarelor vii. Acolo e bogatul și viteazul popor roman, care până ce a ținut la legea lui a fost ascultat și stimat de toate popoarele de pe atunci însă cât ce a încetat să mai creadă în Dzeii lor, pe cari au început să-i batjocorească și necinstească, îndată a apus vestea hărniciei lor și după câteva sute de ani abia n'avea povești să mai facă pomenire despre ei.

Adevărul acesta s'a împlinit cu vârf la poporul nostru. Pe noi singură biserica ne-a trecut prin multele și feliuritele primejdii, de cari am avut parte în cursul veacurilor. Dumnezeu ne-a mântuit de toți dușmanii, ce s'au aruncat ca lupii asupra noastră, și tot El ne va scăpa și pe viitor, de cei ce vor cerca să ne facă rău.

Însă aceasta se va întâmpla numai când și până când vom ține la legea strămoșească. Când vom nesocoti legea, în care ne-am născut și mai bine vom asculta de glasurile a-

măgitoare ale diavolului, care lucră prin oamenii săi, atunci s'a gătat cu ființa noastră pe pământul ce ne cuprinde astăzi, atunci se va vorbi și despre noi în formă de poveste, cum se vorbește despre viteazul neam al Romanilor.

Cum își păstrează un neam legea strămoșească?

— Așa, că se alipește cu inima nefățărută de biserica, ce l-a adăpostit împotriva furtunilor mari și grele, ce vin asupra lui, apoi se ferește de vicțiile ce-l depărtează și înstreinează de iubitorul-i mamă, care nici în cele mai grele suferințe nu l-a părăsit și n'urmează dacă alungă chiar și cu prețul vieții lor pe acei oameni răi, cari ne având nici un Dumnezeu și nici o teamă sau frumusețe de oameni umblă să despărtească pe fiii de mama lor scumpă și iubitoare.

La noi Românii pare că s'a cam răcit dragostea și alipirea față de sf. maică Biserica, nu numai între așa numiții «oameni învățați sau luminați», fără — durere — chiar și între țărani sunt crengi uscate, cari pricinuesc răni adânci în trupul sf. Bisericii.

Răceala și înstrăinarea aceasta se obseară mai vârtos printre plugarii noștrii din »Țara Oltului«. America poate ne-a pricinuit răul acesta mare care pe zi ce merge tot crește și e teamă să nu se mărească în așa măsură, cât să nu mai poată fi lecuit.

Țăranii de azi, umblând prin orașele mari și cuprinzătoare a tot felul de lucruri atât a celor bune cât și a celor rele, cred, că e mândrie pentru ei, dacă numai merg la biserică, nu se mai spovedesc, ori să deprindă alte îndeletniciri de evlavie.

Crezul lor e mănecarea, banul și un traiu înbelșugat. Pentru aceasta credința a lor sunt gata să-și primejduiască viața prin fabricile Americii, sunt gata să treacă la altă lege, cum

s'a întâmplat cu câteva oi rătăcite din părțile noastre, cari umblă să amețească și amăgească și pe alții.

Acestea rele trebuie lecuite din vreme, dacă voim să nu urmăm pe strămoșii noștrii. Trebuie să facem tot ce ne stă în putință, ca oamenii să țină strâns și morțiș la legea lor părintească. Alipirea nefățărută de sf. maică biserică, nu numai a țăranilor, fără și a domnilor trebuie să fie ținta stăduințelor noastre din ziua de azi.

Avându-le acestea în vedere, ne bucurăm foarte mult de gândul acela frumos, care a pus la cale ținerea misiunilor populare, (deprinderi religioase), cu ajutorul cărora sufletele răcite și indiferente se pot încălzi și aprinde de dragoste față de sf. maică biserică.

Deaceia n'avem curinte ca să îndemnăm îndestul pe oameni, să vină cât mai mulți, domni și țărani, în zilele de 5, 6, 7 și opt Aprilie st. n. în biserică gr.-cat. din Făgăraș, ca să se încălzească și însufletească la auzul vorbelor acelora, cari vreau să țină pe Români la sinul cald și datător de viață al Bisericii.

Iată și programul acestor misiuni populare, caruia îi facem loc cu multă bucurie:

Sâmbătă în 4 Aprilie n. la oarele 6^{1/2} seara
Dupăcinariul. Predică.

Duminecă în 5 ia 8 oare dim. *Mănecatul, S. Liturgie. Predică.*

„ la 2^{3/4} d. a. *Inseratul. Predică.*

„ „ 6 seara *Canonul câtră D-I Christos. Predică.*

Luni în 6 Aprilie n. la oarele 7 dimini.

Mănecatul cu oara I. Predică

„ „ „ 2^{3/4} d. a. *Înseratul.*

„ „ „ 6^{1/2} seara *Acatistul P. C. F. Maria Predică.*

Marti în 7 Aprilie n. Toate cași Duminecă în 5 Aprilie cu aceea schimbare, că seara se face *Canonul câtră Îngerul păzitor.*

Miercuri în 8 Aprilie n. la oarele 8 dimini. *Inseratul. Sf. Liturgie. Predică.*

Nota. 1) Ascultarea mărturisirilor va fi în 6 Aprilie după prânz, apoi în 7 și 8 Aprilie.

2) Sf. împărtașanie va fi la Liturgiile din 7 și 8 Aprilie.

Impărțirea cercurilor electorale.

Ministrul de interne a publicat ordinul despre noua împărțire a cercurilor (circumscripțiilor) electorale în toată țara. Ceeace ne privește pe noi publicăm următoarele:

În comitatul (județul) Făgărașului au rămas tot cele două cercuri (circumscripții) electorale și anume: al Făgărașului cu 36 comune și al Arpașului de jos cu 51 comune.

Schimbare s'a făcut într'atâta, că s'au luat dela cercul electoral a Făgărașului comunele: Galați, Riușor, Ileni, Hârșeni și Mărgineni și s'au alăturat la cercul electoral al Arpașului de jos.

E bătător la ochi, că pe comuna Galați o desparte de Făgăraș, numai podul Oltului asemenea și celelalte comune luate din cercul Făgărașului sunt în nemijlocită apropiere de Făgăraș și totuși sunt împărțite la Arpașul de jos, o distanță de 30—35 kilometri.

Motivul acestei împărțiri meșteșugite este, că în cercul Făgărașului să rămână în majoritate preponderantă orașul Făgăraș, copleșit de alte neamuri și voturile oficianților.

Vom vedea.

Și în celelalte comitate cercurile electorale sunt cu atâtea apucături alcătuite, încât majoritățile românești sunt făcute aproape iluzorii.

Astfel s'au creat cercuri electorale curat ungurești cu câte 3—4 comune, și lângă acestea în comitatele românești cercuri amestecate cu câte 140—180 comune.

Dreptate, nu glumă!

Tot semne de pace!

Lupta în potruva beției în Ungaria.

Revista „Antialcoolul”, când și când și câte vre un ziar zilnic, scriu în potruva beției la sate, uni doctori la țeară și în orașe propovăduesc în potruva beției.

Să vedem ce se face în Ungaria noastră.

Aici de o vreme încoace s'a părut că partidul muncitorilor va începe luptă în potruva băuturilor spirtoase cari zăpăcesc pe muncitori și-i fac să nu-și caute drepturile, precum s'ar cuveni. Alături cu muncitorii, duceau luptă Templierii cei buni, cari lucrează aici, deși sunt numai 600.

Dar muncitorii s'au potolit ne urmând pilda cea bună dată de cei din Suedia.

Templierii au hotărât să înființeze în Budapesta un cămin antialcoolic și un local pentru birou, cum și o casă de cetire.

La congresul din Cluj (1913) s'au ținut conferințe însemnate de profesori universitari. Mulțămită dascălilor de pe toate treptele, s'a înființat o societate de tineri din școli, hotărâți a nu bea de loc beuturi spirtoase și a îndemna și pe alții să urmeze această pildă.

Societatea a împrăștiat o mulțime de mii de broșuri în potruva beției. La Cluj a fost și o expoziție care îndevărează ce s'a făcut în alte țări spre a apăra pe oameni de întâmplări nenorocite în timpul muncii, cum și în potruva boalelor. În deosebi, însă, s'a putut vedea ce s'a făcut în potruva beției. La o conferință în potruva beției au luat parte și fruntașii armatei, iar arhiducele Iosif a cerut să-l ierte că împrejurări, mai pe sus de voință, l-au silit să nu poată lua și el parte, cum i-ar fi fost dorința.

Guvernul pare hotărât a îmboldi cât mai mult lupta în potruva beției și a cerut dascălilor de tot felul să se îndeletnicească foarte cu dinadinsul, iar directorilor de școli să pue localurile la îndemână celor ce fac intruniri. În clasele mai înalte ale școalelor cum și în școalele de unde es învățători și instructori, se vor da lecții despre primejdiile băuturilor, spirtoase așa că eșind din școli să știe cum să propovăduască mai cu dibăcie și deci mai cu izbândă, dând întâiu și întâiu, ei înșiși pilda cea bună.

Conferințele și lecțiile le vor ține templierii cei buni și anume acei dintre ei cari sunt mai bine pregătiți și au tot odată și darul vorbirii.

Mare ajutor dă în luptă Societatea „Crucea”, înființată de catolici, încă din anul 1911. Congresul acestei societăți, ținut la Budapesta, a fost foarte însemnat. Odată cu congresul catolicilor mireni a fost și al preoților catolici protivnici spirtoaselor.

Nici doctorii nu s'au lăsat mai pe jos, ci ei și moașele, lucrează cu multă sânguință în potruva demonului alcool.

Este și o centrală a societăților de nebăutori, cari dă sprijin mișcării întregi.

Centrala a izbutit a face să se ție la societățile muncitorești de asigurare în potruva boalelor, sfătuirii în potruva băuturilor spirtoase. Tot ea a pus la cale mișcarea destul de puternică cu scop de-a face să fie închise cărciumile în zilele de Duminecă și de sărbători.

Tot centrala a fost răspândit un tablou, făcut de un pictor însemnat și înfățișând suferințele unui muncitor pe care beția îl aruncă în ghiarele morții.

Casa centrală a asigurărilor muncitorești a înființat lângă Buda-Pesta un spital, în care primesc și caută pe muncitorii bețivi, desvătându-i de patima lor. Pe cei anevoe de întors la calea cea bună îi țin mai îndelung într'un sanatoriu plătind societățile de asigurare cheltuiala. Cu ajutorul statului se va înființa un sanatoriu de-acestea, unde bolnavii să fie căutați fără plată.

În Octomvrie 1914 toate societățile vor face congres împreună și vor lua măsuri ca lupta s'o ducă, în înțelegeră și uniți.

Nu ne-ar șede rău să luăm și noi învățătură.

Sofia Nădejde.

Liga culturală și Românii de peste munți.

Liga culturală care are scop unirea culturală a tuturor Românilor, fără deosebire de granițe politice, totdeauna și-a ridicat glasul și-a protestat în numele culturii naționale, când interesele Românilor au fost amenințate.

În 16 Martie st. v. a ținut o întrunire la București în vederea discutării chestiunii românilor din Ungaria și Transilvania.

Intrunirea era anunțată pe oarele 3 d. a. Dela 2 oare sala Dacia era plină. Zeci de mii de români au alergat să audă cele ce suferă frații lor de peste munți.

Intrunirea se deschide sub președinția Dlui general Stoica.

Di G. Bogdan-Duică dă cetire telegrosositate, între ele și a Dlui Iorga, care are următorul cuprins: Iași „Orice român e lângă Ligă atunci, când pe terenul său firesc ea protestează în potruva ofensei pe care ne-o aduce filantropia maghiară, căutând să se substituie dreptului românesc în Ungaria”.

Românii din Bucovina.

Primul ia cuvântul Di G. Bogdan-Duică, care vorbește despre soarta românilor din Bucovina. Di Bogdan arată cu documente cât se poate de fidel trista soartă a fraților noștri din Bucovina, cari în timpul din urmă nu numai n'au dreptul să nu culeagă smeură, mure și bureți din pădurile lor, dar nici să intre în ele, sau să tragă un somn la umbra „codrului frate cu românul”. Arată intențiunile bune ale conțelului Meran, guvernorul Bucovinei, dar totuși nu trebuie să așteptăm multe dela el, că deja imediat după sosirea sa presa bucovineană și ruteană a început să insulte pe români și să declare că soarta lor se va înrăutății. Arată mai departe cum bietului țaran bucovinean nu-i posibil să ție un cap de vită la casa lui din cauza multelor greutăți ce le au din cauza pășunatului. Continuă apoi că din cauza acestei stări de mizerie țaranii se duc cu grămada în America.

Mai de mirat e faptul, că toate îmbunătățirile se fac numai în localitățile unde nu sunt români.

Arată apoi că toate relele, dupăcum a zis și deputatul român Blandu în dieta Bucovinei, vine dela administrație, a cărui funcționarii toți sunt hoți. Acești funcționari de naționalitate ruteană nu fac decât politică de asuprire pentru Români.

Zice la urmă Di Bogdan, „că toate acestea le-am spus ca DV. să spuneți tuturor, care este adevărata stare a românilor din Bucovina și să nu vă luați după știrile care sunt intenționat false. De aceea vă repet, că aceasta situație nenorocită nu poate fi îndreptată de conțelul Meran, care dupăcum v'am spus este un om blând. Acolo nu trebuie blândețe. Acolo trebuie fierul roșu”.

„Noi cerem pentru Bucovina dreptate până la limba pe care românii de-acolo o cer. Acest puțin trebuie să li se acoarde”.

Românii de peste munți.

După Di Bogdan vine la cuvânt Di Em. Antonescu profesorul universitar dela facultatea de drept.

Există un teren pe care nici o putere politică nu-l poate fărâma și acesta este terenul cultural „deci în numele culturii na-

ționale avem dreptul să protestăm. Zice mai departe domnul Antonescu, că în Ungaria la patru milioane de Români abia avem 4 gimnazii, ca să vedem că ce este asta e destul să știm că câteva mii de germani din România au 13 gimnazii ba și cei 300 de mii de evrei, cari se vaită, că sunt persecutați au 5 gimnazii. Văzând acestea n'avem noi dreptul să protestăm?

Drept de-a interveni afară de cel de natură culturală mai e și cel de natură umanitară. Mai avem însă dreptul de-a influența politica externă a României în așa fel încât ce simt Românii de dincolo așa se simtă și cei de aici.

Arată apoi că nu ungurii sunt de vină, ci vina cea mai mare o poartă Austria, înșiră motivele, pentru care e vinovată Austria și atrage atențiunea României, ca să se ferească de prietenia unui Stat clădit pe Vulcani.

Dl Scurtu arată că de fapt contele Tisza n'a voit nici o pace cu noi, ca dovadă avem legea electorală prin care se micșorează numărul deputaților români. Incheie, cerând pentru frații de peste munți un singur lucru: Autonomia lor.

După dl Scurtu urmează dl Gh. Banu președ. „Centrului Ștudentesc”. Dsa vorbește din partea ștudențimei universitare. Zice că noi studenții suntem aceia, cari pregătim ziua de mâine și făgăduim, că vom duce cuvântul de redesteptare în toate părțile.

Cetește apoi următoarea declarație din partea ștudențimei:

„Ștudențimea românească urmărind cu tremurare în suflet nevoile îndurate de frații noștri de peste hotare, de urgia năpăstuită asupra lor de ani, apărători ai autonomiei naționale, pe baza iubirii de limbă, datini strămoșești și suflet românesc exprimă, ce conștiința lor le impune, comunică că:

„a dorit și se face solidară celor cari conducând cu demnitate tratativele n'au lăsat să se știrbească cu nimic drepturile românilor pe pământul părinților lor.

„Tot ce lovește în frații noștri are în primul rând ecou în sufletele noastre tinere entuziaste și curate.

„Durerile lor sunt durerile noastre și răbdarea lor condiționată de lanțurile de care-i încătușată, cresc mai mult sentimentul de solidaritate, lăsând să se nască sămânța răsbunării.”

Vine apoi la cuvânt dl colonel (veteran) Boerescu. Dânsul zice cam următoarele: Am datorія să vă spun, că noi militarii suntem pentru cuvinte scurte și cu efect repede.

Tot cam așa a vorbit și dnul general Stoica.

Dl V. Arion profesor universitar și președintele „Ligei” arată toate câte le-au suferit români pe nedreptul.

Când ajunge la situația actuală, zice că-i tot ce-a de pe timpul lui Kosuth, când vedem că în dietă Aponnyi declară, că ar trebui să se întoarcă timpurile acelea, când preoții români să fie bătuți. Arată apoi că statul maghiar nu poate fi stat unitar. Când această nebunie se transformă în furie de distrugere a celorlalte neamuri suntem în drept să ne apărăm frații noștri.

Această întrunire se încheie la oarele 5 și jum. seara.

Toți cei de față pleacă spre localul „Ligei” cântând marșuri naționale. Când

au ajuns în fața palatului regal mulțimea cu capetele descoperite au cântat imnul regal.

La „Ligă” dl Bogdan-Duică mulțumește încă odată că au răspuns în număr atât de mare la apelul Ligei. Termină expunându și credința, că dl Iorga, care a trimis telegrama atât de entuziasmată va veni la viitoarele întruniri spre a încălzi și mai mult inimile românilor.

București.

I. Macsim.

Scrisoare din Viena.

(Dela corespondentul nostru).

Viena, 26 Martie n.

Conferințe, — Șezătorile Clubului român —
Ultima serată de popici.

În prezența unui auditoriu însemnat, din care rar lipsește bătrânul profesor Meier-Lübke, profesorul Caracostea își continuă cursul de literatura română. Din punct de vedere filologic atinge chestiile diferite, cauzele pentru aceste chestii, însemnate, cari caracterizează îndeajuns o epocă de a Brâncovenilor, Fanarioților etc. Universitatea vieneză cu o bibliotecă bogată dă fiecărui puțința să poată cunoaște literatura pop. rom. cu toate veacurile ei obscure vechi, îți arată tezaurul produselor populare din diferite timpuri și locuri în cărțile scrise mare parte în limba germană apoi în l. română.

La o conferință trecută Dl Caracostea ne-a amintit o sumedenie de cărți, cari nu le țin minte, una însă da, la auzul numelui autorului căreia se auzeau glasuri indignate. Era cartea lui George Alexici alias Alexici György din Bpesta „Die Geschichte der rumänischen Literatur”, cu anumite tendințe scrise. Pentru dl Alexici, în unele cercuri de guralivi poate „mare didact”, e o rușine cartea aceasta — cum e altcum toată direcția cărării sale. La conferințele acestea, mai mult științifice, poți profita mult, adunându-ți cunoștințe tot mai multe priminduți convingerea sigură, că literatura pop. nostru dela cele dintâi veacuri e un tezaur plin de date, cari trebuiesc prelucrate. Aceasta o amintește prez. Caracostea și indiciile dsale, aici, sunt prețioase.

La „Clubul român” deasemeni se întâmplă lucruri frumoase. Localul e cercetat din ce în ce de un număr crescând de studenți. Dl Alex. Isăceanu, a cărui nume li-e cunoscut bine cetitorilor „Olteanului” își continuă conferința despre „Trecutul neamului”, trecând la șezătoarea din urmă despre voivodatul lui Ștefan, domn mare și sft. La umbra alor 4 veacuri, privind prin zarea vremurilor străbune pe acest erou, a cărui mormânt retras, răpît, îți însuflă nou, foc de luptă pentru înaintarea urmașilor răzeși în fruntea căror răzeși a stat timp de 47 de ani, oțelindu-i în lupte contra nepretinilor

Grele vremuri au trecut, și azi ni se pare decsteritatea lui Ștefan fără să fie peste măsură ceva genial în senzul de azi; nouă ni se pare mai mult natural, un om deștept între tovarășii săi de arme: boerii moldoveni. Dedați cu intrigele vieții moderne, minusculi în judecata noastră ce privește fapte străine ramului nost de gândire, spunem și ajustăm atributul Mare. Lumea mare fascinată de faptele lui Napoleon și Moltke, nu se interesează de o figură

în mod intensiv, ca a lui Ștefan cel mare, căci el nu e cunoscut, n'a fost cunoscut norodului, norodul moldovean, pentru mai mult timp, decât pe timpul când bate pe Mehmet II. puternicul sultan al Turcilor a cărui deviză era „un singur Dzeu în cer un singur domnitor pe pământ”. În vremurile acestea grele Papa îl denumește apărătorul creștinismului și-i promite ajutor (promisiune); de atunci Apusul n'a mai știut de eroicul voevod. Azi stăm și judecăm! În Regatul liber moldovenesc și muntenesc avem ca cap figura voivodului strălucit Carol domn peste urmașii lui Ștefan cel mare și Vlad Țepeș, acești 2 voievozi contimporani. Regatul liber — ce expresie de bucurie, care a fost totdeauna în pieptul lui Ștefan în întreg decursul vieții sale plină de lipse; aceasta expresie a luat ființa în timpul lui prin independența Moldovei.

Ștefan cel mare a fost înconjurat de 4 dușmani puternici de patru mari Puteri ai hărții de atunci. A purtat cu toate războaie; Turci, Tătari, Leși și Unguri, totdeauna învingător mărindu-și teritoriul său, unde introducea administrația sa înțeleaptă și „sfântă”. — În vara anului 1913, Bulgarii erau încunjuțați de 4 puteri; Bulgarii în proporție, vorbind în asemănare cu oștirea lui Șt. cel mare, favorizați, au depus armele; Moldovenii sub Ștefan cel mare n'au depus nici când. Eroismul lor nu se poate spune prin expresii banale, căci e sublim! Apusul nu'l cunoaște pe Ștefan, căci nu ne cunoaște pe noi; dar ne va cunoaște curând! atunci și pe Ștefan!...

*

Ultima serată de popici, aranjată de dșoara Lucia Popovici a succes cum se poate mai bine. Lume multă și veselă! Oaspeți din toate treptile sociale, cari până acum n'au fost, au venit de astădată convingându-se de farmecul lor, petrecându-și până'n zori. Jocurile naționale, jucate cu atâta dexteritate și dragălașenie au fost frenetic aplaudate.

Cu finea seratelor de popici, întrăm acum din iarnă în primăvară. Bucuria care am simțit-o în anul acesta îndeosebi prin seratele de popici e în concordanță cu decursul lor. Domnișoarele din Colonie sub patronajul Coloniei, cu concursul ștudențimei, s'au achitat pe deplin de rolul lor atât de frumos. Au trecut prea repede, și cred, înduioșați ne-am despărțit dela ultima unde dșoara Luci Popovici ne-a zis: La revedere! — peste un an! Mulțămită trebuie exprimată în tot locul harnicei Dne Florica Gramatovici și Dlui Dr. Ciurcu pentru osteneala depusă în favorul acestor serate, cari au avut un succes atât de splendid, unde voia bună și fericirea a domnit totdeauna.

Dorința tuturor e, ca aceasta voe bună și fericire, care ar trebui luată model în multe centre românești să domnească și de acum într'un an în aceeaș măsură. Ultimul cuvânt al nostru e: La revedere la anul cu bine!!

A. Opreșa.

Dela „Societatea pentru fond de teatru român”.

— Un comunicat —

Intrunindu-se în 28 și 29 Martie a. c. în Brașov, comitetul Societății, sub presidiul

d-lui Dr. *Alexandru Vaida*, în ședința plenară, fiind de față d-nii: Dr. *Val. Braniște* (Lugoj), Dr. *Iosif Blaga* (Brașov), Dr. *Tiberiu Brediceanu* (Brașov), Dr. *Gh. Dobrin* (Lugoj), *Vasile Goldiș* (Arad), Dr. *Iuliu Maniu* (Blaj), și Dr. *Nicolae Vecerdea* (Brașov) a rezolvat toate afaceriile curente și a luat în desbatere măsurile ce se vor dovedi de necesare pentru lucrările de tranziție dela vechiul plan de acțiune a cărui vigoare expiră, la noul plan de acțiune, care nu este întru toate pus în practică, Îndeosebi s'a resimțit trebuința a se iniția lucrările pregătitoare pentru clara definire a problemelor societății după modificarea de statute și a desluși, opinia publică românească, care în multe privințe nu este încă pe deplin orientată asupra acestor probleme și a măsurii, în care acum se pot rezolvi.

Pentru cenzurarea pieselor întrate la concurs („*fundațiunea Dr. Ioan Mihu*“) s'au ales două comisii, constătătoare din d-nii *I. Agârbiceanu*, (Oria), *Axente Banciu*, (Brașov), Dr. *Alexandru Bogdan* (Brașov), *Iac. Mureșianu*, (Blaj), *Guilelm Șorban*, (Dej) la partea muzicală.

Biroul s'a constituit astfel: preș. Dr. *Alex. Vaida*, vicepreș. *Nasile Goldiș*, secr. Dr. *Tiberiu Brediceanu*, casier Dr. *Nicolae Vecerdea*, controlor Dr. *Iosif Blaga*, membri în comitet Dr. *Val. Braniște*, Dr. *Gh. Doorin*, Dr. *Iul. Maniu*.

Să vor ridica birurile.

Deficit de două sute de milioane.

În 14 Martie c., a prezentat ministrul de finanțe Teleszky înaintea Camerei bugetul pe anul 1914—1915.

Conform bugetului de peste 2000 milioane coroane ar mai fi un plus de întrate de 61.053 coroane. Dar vorbă să fie. Ministrul de finanțe a declarat că a fost silit să urce cu 75 milioane venit din imprumut spre a putea egaliza bugetul.

Șoadă socoteală. Dacă acoperim ceva din imprumut, zicem, că facem o gaură mare ca s'o astupăm pe cea mică.

Să nu amestecăm deci lumea cu vorba, că bugetul arată un plus de 61 mii cor. când s'au luat imprumut 75 de milioane, pentru ca să consune bilanțul. În timpurile grele în cari trăim, cu greu ne putem închipui în ce mod ar putea încasa statul biruri mai mari de pe spatele noastre, când abia le putem plăti și pe cele de până acuma. Bugetul e întocmit pe baza birurilor mai mari ce le vom plăti în anul acesta. Statul socotește venit mai mare, căci va ridica darea de consum de alcool și darea de ștempele, etc. Cum vom putea plăti noi biruri mai mari în timpurile de azi? Vor avea executorii destul de lucru și mulți oameni de treabă vor ajunge la sapă de lemn.

Purtarea gendarmilor în comitatul Făgărașului.

Cetim în „*Gazeta Transilvaniei*“ următoarele lucruri de necrezut: Un român din Șercaia aștepta în fața unei crâșme pe un om care intrase în crâșmă săb ea ceva. Spre nenorocul lui, aproape de el se oprise o căruță fără stăpân și deodată sosi și-un jandarm la fața locului și răstindu-se porunci omului ce aștepta afară, să mâne carul de acolo. Acesta îi răspunse liniștit, că nu-i căruța lui și că ce strigă așa tare

la el. Pentru îndrăzneala aceasta a fost dus la casarmă și bătut până la sânge, care-i curgea pe față la vale. Jandarmii văzând grozăvenia faptei lor l-au spălat cu zăpadă i-au deschis poarta și l-au făcut scăpat.

În Perșani se opri înaintea casei unui Român, cel mai de omenie din sat, o căruță cu doi jandarmi. Intrară în curte și găsimdu-l afară pe bietul om, îl întreabă, că unde-i lanțul ce l-a furat. Acesta încrămeni, când auzi vorbe de acestea, căci neam de neamul lui nu învățase meșteșugul acesta. Atunci jandarmii îi dederă vre-o câteva cu pușca, l'au pus în căruță și l-au dus la temniță, unde l-au bătut din nou așa de tare, cât i-au rupt două coaste.

Doi feciori din Comăna de jos George Popa și Victor Coantă au fost bătuti până la sânge numai pentru vorbele „*Trăiască România*“, ce erau scrise pe poarta unui om cu creta, și ai cărei făptuitori se credeau susnumiții feciori. Ba i-au mai dus și între sulți de-alungul satului, ca să fie pildă, celor ce-ar mai îndrăzni să vândă țara.

Un fecior din Mândra a fost desbrăcat de niște jandarmi până la cămașă în fața tovarășilor lui de joc și-a fetelor, pentru că a îndrăznit să comande o horă de a noastră în fața și preste voia »Mărilor sale«.

Peste două săptămâni au fost chemați la jandarmerie alți doi feciori, cari s'au lăudat, că nu li-e frică de jandarmi. Judecata a stat în bătaie până la sânge, de care s'a împărțit și tatăl unuia dintre feciori, pentru că i-a întrebat, de ce i-au bătut feciorul. Bietul țaran, un bătrân de 60 ani, a trebuit să stea multă vreme în spitalul din Făgăraș, până i-s'au vindecat mâna și coasta, împunse de sulțile jandarmilor.

— **Administrațional. Rugăm pe stimați abonați, să binevoiască a-și reînnoi abonamentele, ca să nu rămână în restanță ca în trecut, și cari sunt în restanță cu abonamentele din anii trecuți să-și achite datoriile. Susținerea foaiei noastre este avizată și rezimată numai pe abonați, nu se poate susține fără abonamente neplătite. Așa credem că destul de indulgenți am fost în așteptarea de până acum, mai mult nu mai putem aștepta. După atâtea rugări și provocări, suntem siliți a face pași prin judecătoria competentă, și nu are a se supăra nici un restanțier, deoarece greutățile zilnice ne silesc a recurge și pe calea aceasta. După cum iubiții noștri cetitori a putut lua la cunoștință, încă din nrul trecut al foaiei, că cu procesul de presă al foaiei noastre am fost pedepsit din partea tribunalului, care reclamă multe spese. Mai mult nu putem jertfi și nici credita, restanțierilor vechi nu se va trimite foaia.**

Cu începutul semestrului de 1 Aprilie c. deschidem nou abonament cu prețul ce se vede în fruntea foaiei.

Redacția și Administrația foaiei „*OLTEANUL*“

NOUTĂȚI.

— **Principele României la Petersburg.** Părechea princiară a României cu fiul lor principele Carol sunt deja de vre-o câteva zile în Petersburg.

Vizita aceasta e în legătură cu viitoarea căsătorie între principele Carol și Tatiana fca mai mică a țarului Rusiei.

Dupăcât se svonește prin România aceasta căsătorie se va încheia încă în decursul anului acesta și că va aduce ca zestre Basarabia. *Cor.*

— **Sosirea moștenitorului Greciei la București.** O știre oficială anunță că moștenitorul Greciei va pleca spre București în ziua de 26 c. însoțit de doi aghiotanți.

Moștenitorul Greciei va fi în București prin st. v. 30 Martie. Direcț. C. Ferate Române a luat dispozițiunile cuvenite pentru a se trimite la Predeal un tren special care să aducă prințul Greciei la București.

Prințul Greciei împreună cu Soveranii României și întreagă familia princiară, va pleca după două zile la Sinaia unde vor petrece sărbătorile paștilor.

Logodna se va face probabil în 8 Aprilie în ziua aniversării nașterii M. S. Regelui la Sinaia. Pe ziua aceea e vorba să sosească la Sinaia și Regele cu Regina Greciei.

— **Călugărițe la spitalul nostru din Făgăraș.** Cărmuitorii comitatului nostru luând în socotință multele năcazuri și neajunsuri, ce le are spitalul cu îngrijirea bolnavilor deoarece slugile, ori cum li se zice „*velterițele*“ se capătă cu anevoie, apoi nu se pricep așa bine, în lecuirea boalelor au hotărât să aducă niște călugărițe să îngrijască de cei ce sufer. Spre scopul acesta s'a făcut o legătură pe 5 ani cu călugărițele din Boroszló, ca să vină zece surori și să aline durerile, celor ce-și caută vindecarea în spitalul nostru.

— **L-au spânzurat datoriile.** Un țaran cu stare din Vajda-Recea s'a apucat de negoț. La vre-o 50 de mii prețuia averea lui, înainte de a se neguțatori cu bucate deaceea căpăta bani imprumut dela orice bancă. Unde-i căpăta așa ușor luase mulți bani, ca să facă cât mai mult câștig. Însă anii răi din urmă l-au nenerocit. N'a putut plăti nici cametele și acum era să-i vină vânzare.

Bietul om, văzând incurcătura în care l-a adus negoțul, gândindu se apoi la rușinea ce o va păți, când îi va bate la dobă agoniseala ostenelelor sale s'a năcăjit în așa măsură, cât îl cuprinse un gând nebun și se spânzură. — Ce fac datoriile!!

† **Necrolog.** Susana Mihală n. Bohațel de Glod preuteasă gr. cat. în anul 85 a laborioasei și prețioasei sale vieți după lungi suferințe în 28 Martie st. n. la 3 ore dimineața și-a dat nobilul său suflet Creatorului. — Fieci țărâna ușoară.

— **Moarte năpraznică.** O fată tânără de 16 ani a lui George Bălău econom fruntaș în comuna Holbav (comit. Făgăraș) în ajunul anului nou a dispărut fără să i-se mai dea de urmă. Nime nu știa ce s'a întâmplat cu beata fată. După 3 luni însă au aflat-o spânzurată într'o răpă (prăpastie) aproape de comuna Codlea, Sosind comisia la fața locului i-a găsit în buzunar

5 coroane și o jumătate de prescură. S'a dovedit apoi că sinucigașa, în ziua de 30 Decembrie a fost la preotul de s'a împărțit cu sf. Taine, de unde a căpătat și prescura. A dispărut apoi în pădure, unde și-a curmat viața folosindu-se de cingătoarea dela brâu. Din ce pricină a făcut-o nu se știe. Poate dragostea a fi fost la mijloc.

— **Inecată în apa Bârsei.** Zilele acestea a fost aflat în apa Bârsei trupul unei femei de vreo 50 de ani. Nenorocita femeie din comuna Holbav își pierduse mințea și umbra cerșind din sat în sat. O cunoșteau toți oamenii. Mai pe urmă a fost în Zărnești. Deodată n'a mai văzut-o nime. Se vede, că traiul cel greu a silit-o să-și pună capăt vieții sale năcăjite.

— **Cu al cui pașaport a trecut Cătărău granițele României?** Știm, că făptuitorul omorului dela Dobrișin cât ce a prins de veste, că e urmărit de poliție, a cercat să treacă hotarele țării românești. Dar fiindcă nu putea trece cu pașaportul lui, de aceea rugă pe un prieten, cu numele Mândăchescu să-i dea pașaportul lui. Acesta i-l dădu fără multă rugămintă. Și acum neputând fi prins însuși Cătărău, e tras la răspundere tovarășul lui. În zilele acestea, scriu foile din România, că a sosit o rugare dela ministrul austro-ungar, în care se cere darea lui Mândăchescu pe mâna poliției ungurești. Guvernul românesc până acum n'a răspuns nimica ministrului. Nu se știe, ce se va alege din toată treaba.

— **O sburătoare română în America.** Ziarul românesc »Steaua Noastră« care iese la New York, aduce știrea, că a sosit în acest mare oraș al Americii de Nord, dșoara Caragiani, dimpreună cu'n aeroplan (mașină de sburat) botezat cu numele de »Moldova«. Cu acest aparat sburător, curagioasa dșoară originară din Tecuci și elevă a școlii de zbor din București, are de gând să facă sboruri împrejurul marelui oraș american și apoi să ia parte la pregătirile ce se fac pentru trecerea în sbor a Oceanului Atlantic.

Precum spune »Steaua Noastră«, ziarele americane salută cu multă plăcere sosirea în ținuturile lor a sburătoarei române și așteaptă cu nerăbdare zborurile ei.

— **Câți oameni s'au dus în America în anul 1913?** În anul trecut s'au dus cu totul 118.470 suflete din Ungaria la America. — Cu pașapoarte în regulă s'au dus 78.020, fără pașapoarte 40.450. Femeile pleacă din an în an în număr tot mai mare.

— **Prăbușirea unui tren.** Pe linia Sibiu—Turnu-Roșu în pasul Turnului-Roșu, aproape de frontiera română, s'a răsturnat un tren de marfă din pricina, că s'a prăbușit o mulțime de pământ pe șine. Un frâ-nar a fost ucis. După el au rămas patru copii.

— **Vârstă frumoasă.** În ziua de 13 Martie a încetat din viață la Roman femeia Maria D. Barticeș în vârstă de 102 ani.

Moarta a fost sănătoasă întreagă viața ei și până în ultimele zile și-a câștigat singură cele de lipsă pentru trai.

— **Animalele din România.** Institutul internațional de agricultură din Roma, în buletinul său, publică o listă a bogăției de animale în toate țările. În privința aceasta, România ocupă un loc însemnat. Astfel e trecută cu 824.714 cai, 4248 măgari,

2.666.945 boi și bivoli, 5.269.483 oi, 186.515 capre și 1.021.465 porci.

În ce privește numărul cailor e a 15-a țară din lume, în ce privește boii și pocii este a 17-a.

— **Frumoasa petrecere a Codlenilor din București.** Știm, dle Redactor! Am tot așteptat o altă mână mai isteată să scrie frumoasa petrecere a codlenilor din București, văzând însă, că nime nu pomeneste nimic despre ea mi am luat eu în drăsneala.

Societatea cooperativă »Măgura Codlea« întemeiată în 18 Dec. 1913, au dat la prinderea postului o serată muzicală, teatrală, urmată cu jocuri românești sub conducerea Dlui Alexandru Lazăr.

Mai întâi ne-a desfășurat corul societății cu cântecele: »Zis'a badea« și »Cântecul codrului«. Apoi s'a jucat piesa »Ștefan cel mare« sub conducerea dnei Maria Lazăr, după care a urmat »Mitocanul în București« monolog, compus de dnii Ion Rogozea și Petru Șincan a fost reprezentat cu mult haz. Mai mult a impresionat publicul, jocurile noastre naționale Călușorul, Bătuta și Banu Mărăcine compus de 12 tineri codleni sub conducerea d-lui Ioan Șincan. — Ceea-ce făcea să salte inima au fost însă jocurile ardelenesti ale tinerilor și tinerelor codlene îmbrăcați în fermecătorul port românesc și purtând fiecare scumpul nostru Tricolor românesc — Toate s'au petrecut în cea mai mare ordine și bună înțelegere.

Pagina copiilor.

Redactor: V. Crin.

Paolo Bernasconi.

Napoleon.

(Urmare).

Falieres zise:

— Majestatea Voastră să mă ierte, dacă îndrănesc să o întrerup, dar acum este oara cinei, eu și Millerand, vom avea o noarea să cinăm cu Majestatea Voastră.

Napoleon primi și intrând în sala de mâncare, se așază între ei doi. După obicei, Napoleon mânca foarte repede, pe când Falieres mânca încet, iar Millerand mult. Președintele republicii oferă împăratului un vin roșu din viile sale dela Loupillon. După ce au isprăvit de mâncat, pe când Falieres citea ziarele eșite seara, Napoleon chemă pe ministrul de război, îl puse să sează lângă dânsul și-l întrebă:

— Are mulți soldați Franția de azi?

— Sire, putem să punem în prima linie un milion și...

— Prea mulți! Eu când am făcut campania în Rusia, — am trecut Niemenul cu 600.000 de oameni, și știi numai câți s'au întors! În prima mea campanie în Italia, cu 40.000 de oameni am mers din victorie în victorie dela Nizza până la Campoformia. Pentru ceia ce aș avea eu de gând, puțini soldați, dar buni, mi-ar ajunge.

— Ce ar avea de gând Majestatea Voastră?

Napoleon se uită la președintele Republicii, care adormise într'un jilt, și aproape șoptind, însă cu ton energic, zise:

— Vreau să-mi iau revanșa dela Waterloo!

Millerand tresări:

— Sire, este o revanșă demnă de Majestatea Voastră și de Franția.

— Ești tu instare să-mi dai mijloacele necesare?

— De ce forțe aveți nevoie, Sire?

— Eu la Waterloo am avut aproape 72.000 de oameni; aliații, sub comanda lui Wellington aveau 67.000. Știi că pela oarele patru și jumătate, Blücher a intrat în luptă cu prusienii.

— Însă Majestatea Voastră mai avea și pe mareșalul Grouchy cu 30.000 de soldați.

Da, da; dar nenorocitul cela, nu a sosit la timp! Aștepta mereu ordinele pe cari eu nu puteam să i le dau. Dacă ar fi venit Grouchy!

— A fost o fatalitate, Sire!

— Care m'a costat tronul, dar nu se va mai întâmpla. Poți să-mi dai 100.000 de infanteriști, 20.000 de cai și 300 de tunuri?

— Da, Sire?

— În câte zile?

— În trei zile, forțele ce-mi cereți, vor fi la granița Belgiei.

— În trei zile! În vremea mea trebuiau trei săptămâni de marș forțat.

— Azi, Sire, oameni, cai și tunurile se trimet cu trenuri lungi de treizeci și mai bine vagoane, trase de mașini cu aburi. Azi, dela Paris la Bruxelles, se fac numai patru ore.

— Prea bine. Atunci eu, voi pleca numai a treia zi, cu cel din urmă tren.

— Majestatea Voastră va putea pleca cu automobilul meu, o mașină de 60 de cai care o va duce la Waterloo în trei ore.

— Nu înțeleg... automobil... 60 de cai...

— Sire, automobilul este o trăsură care aleargă cu mare iuțeală, mișcată de un motor cu benzină, a cărui forță este egală cu forța a 60 de cai. Roatele sunt de gumă ca să nu sdruncine prea tare.

— Frumos progres! O să-mi explici mai pe larg, altă dată aceasta.

Și mai sunt alte semne de progres; drumurile de fier, vapoarele, tramvaele electrice, lumina electrică, telegrafii, telefonul, fotografia, fonograful, telegrafia fără fir...

— Ce este telegrafia fără fir?

— Majestatea Voastră nu știe că noi avem telegrafii, cu care trimitem știri în depărtare, cu ajutorul firelor prin care trece curentul electric produs de pila inventată de Alexandru Volta?

— Pila?... Volta?... Eu am cunoscut și pe Volta, și invenția sa.

— Și Majestatea Voastră, pentru meritele sale, a făcut pe Volta conte și senator al regatului Italiei și cavalier al legiunii de onoare. Invenția lui Volta, Sire, a schimbat omenirea. De câți-va ani avem și telegrafia fără fir, inventată de Marconi...

— Tot Italian?... Imi pare foarte bine.

— Cu telegrafia fără fir putem transmite depeși la mare depărtare, putem să vorbim după uscat cu vapoarele din mijlocul oceanului, putem să dăm ordin comandanților trupelor, cari sunt departe de cartierul general.

— Minunat! Așa dar, eu voi putea da ordin mareșalului Grouchy să alerge cu cei 30.000 de oameni la bătălie... și dacă n'o veni, o să pui să-l împuște!

— Va veni.

— Atunci noi vom fi învingători. Ascultă Millerand: bătălia o voi începe ca și atunci, la amiazi ca să dau timp pământu-

lui muiat de ploi, să se întărească; voi lăsa să se înceapă bătălii crâncene lângă ferma Hugomot și Haye-Sainte; tu, vei sta lângă mine, și vei fuma, căci văd că ai obiceiul acesta, pe când eu voiu lua tabac. Atunci eu voiu trimite lui Grouchy o... cum se zice?

— O radiotelegramă.

— Prea este lungă vorba aceasta, și efectul său prea este repede... dar, în sfârșit... voiu trimite, deci, lui Grouchy o... cum i-ai zis, ca porunca să avanseze spre Waterloo.

— Da Sire, dar Prusienii vor sosi mai înainte și vă vor lua dela spate și din flanc.

— Lasă-i să vie... par'că și văd pe Blücher înaintând spre cimitirul Planchenot. Timp de o jumătate de oră, ne vom uita la el cum ocupă pășărește, ocupă iar poziția aceea; pe urmă pe la 5 seara, ce vedem colo, în spatele trupelor lui Blücher?... Eu știu ce este, și tu știi de oarece ți-am spus-o eu; Blücher însă nu bănuiește nimic, crezând pe Grouchy departe. Grouchy însă chemat cu...

— Radiotelegrama.

— Cu... cum i-ai zis, îl ia în spate. Blücher se întoarce, vede, înțelege, dar nu mai poate să facă nimic. Corpul al VI-lea de armată al meu îl are în față, în spate are cei 30.000 de oameni ai lui Grouchy și bătrânul Blücher se predă și-mi dă sabia pe care ți-o dăruiesc ție, ca un trofeu glorios al armatei noastre.

— Sire, ce moment înălțător!

— Ușor, Millerand, să isprăvim întâi bătălia căci Wellington tot mai rezistă.

— Imi permit să consiliesc pe Majestatea Voastră, să trimitem d'asupra trupelor engleze vre-o zece ofițeri aviatori, cu aeroplane, cari să arunce bombe peste armata engleză.

— Așa vom face și Wellington va fi distrus. Și ce vesel o să fie Cambronne, căci noi fiind învingători, vorbele urâte le vor zice învinșii.

— Sire, mă duc să dau ordin de mobilizare.

— Așteaptă. Mai întâi să punem totul la cale, cum trebuie. După ce vom învinge la Waterloo, eu mă întorc numai decât la Paris, pui să se reconstruiască palatul Tuileries în beton armat, și mă sui iar pe tronul imperial...

— Ah, nu Sire! Eu sunt gata să vă ajut când este vorba de gloria armatei noastre dar nu pot permite ca să se schimbe instituțiile Franciei.

— Millerand, te voi face baron al imperiului, duce, principe cu o dotație de un milion pe an; voi chema la Paris pe soția mea Maria-Luiza și pe fiul meu regele Romei, și dacă tu ai o fată, o va lua în căsătorie fiul meu și odată va fi împărăteasă.

— Sire, văd că în lumea din care veniți nu se știe tot ce s'a petecut aici pe pământ.

— Nu înțeleg.

— Imi pare foarte rău că trebuie să anunț Maiestății voastre că Maria-Luzia a murit de mult.

— Maria-Luzia?... Ah!... Dar fiul meu?

— Fiți tare, Sire, fiul vostru a murit înaintea mamei sale la Schönbrun.

— Și fiul meu, regele Romei, mort!... Ah!... În timpul campaniilor din urmă, eu puneam portretul lui pe un scaun, la ușa cortului meu, și soldații din Italia, din Egipt, dela Austrelitz, granatierii gardei toți veneau să-l vadă și să-i zâmbească... Ah! fiul meu, singura mea speranță...

Cu capul plecat, cu brațele încrucișate pe piept. Napoleon rămase pierdut în gânduri triste ministrul se uita la el, mișcat. Împăratul ridică ochi în cari luceau lacrimi:

— Millerand, renunț la glorie, la tron, la orice; mă întorc de unde am venit; îți mulțumesc, și te rog ai grijă de armată... Salută din partea-mi pe Fallières... Adio, pentru totdeauna.

Porni pe ușă și Millerand îl întovărăși până în capul scării. Împăratul îi făcu cu mâna să rămâie și scoborâ scara cu pașar, ca o fantasmă.

Millerand auzi zgomotul trăsorei, și

zângănitul clopoștelor, și i-se păru că berlina imperială ocolea grădina apucând spre câmpii Elizei...

Zing, zing! Zing, zing!

»Românul« Din italienește de I. T. Alian.

POȘTA REDACȚIEI.

D-lul I. Maxim în București. Am fost silit să lăsăm afară unele părți din raportul trimis, ca să nu fim luați din nou la răspundere sub pretextul, că facem politică. Mânile noastre sunt cu mult mai încâtușate, încă și decât a fraților noștri de aici. Ți-ai uitat de pedeapsa de 150 coroane, dictată pentru că am spus adevărul?

L. S. în Codlea. Cu plăcere publicăm astfel de știri, cași celea trimise, și vă mulțumim de sprințul ce ni-l dați.

O. P. Șercaia. Achițăm abonamentul pe anii 1912 și 1913 și 1 cor. pe 1914.

R. Dobrin în Șutu. Am primit cu mulțumită suma de 19 cor. pentru anii 1910—1913 inclusive. Vi se trimite deci și pe mai departe foaia.

C. L. în Ș. Parecă te-a părăsit muza de nu ne mai trimeți câte ceva. Sperăm că aerul întăritor de primăvară îți va aduce și D-tale noi îndemnuri de inspirație.

I. C. în C. Aceleași cuvinte ți le adresăm și D-tale. Pe semne ți-ai uitat de lumea asta. Salutări.

Ghiță. Ticusul românesc. Ce faci de nu te ții de promisiune? Ar fi timpul să ți-o împlinești odată.

Editor-proprietar și redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

leftin și cu puțină osteneală, să pregătește escelente, gustoase și nutritoare prăjituri, colaci torțe, plăcinte etc. dacă folosești preparatul lui dr. Oetker de prav de copt, zahar de vanilin și prav de budding, după folosirea rețepului lui dr. Oetker. Rețepurile aceste le capătă ori și cine, cei ce să interesează, din prăvăliile coloniale, sau la caz dacă trimite o carte postală pe adresa firmei Dr. Oetker în Baden la fabrica lângă Viena. Milioane de gospodine se bucură zilnic în folosința casei, de preparaturile lui dr. Oetker, nouă și nouă număratoase epistoale de recunoștință adăveresc acest preparat de culină despre escelentul mijloc.

FATA.

Fata cu 5 pețitori și servitorul.

Piesă teatrală-dramatică populară în 3 acte.

(8) (Urmare)

SCENA VI.

(Petru, Ion, Nuța și Elenuța).

Ion. Hă-i, ha. Da cei Petre, unde s'au dus cântăreții? De ce n'au așteptat cina?

Petru. Eu v'ăș spune, dar mi-e frică că vă supăr, totuși dacă voiți d-voastre, eu vă spun.

Nuța. (Cu glas înalt), Spune-ne iute! (Pun cina pe masă).

Elenuța. (Supărată). Ore ce-au pățit?

Petru. (Cugetându-se). D'apoi eu cu mare părere de rău vă spun, că nu poate să fie mai mult ca o jumătate de cias, decând venise servitorul după Teodor, cu un picior aici, [cu celalalt acasă, spunând că a murit mama lui Teodor și s'a dus cu toții acolo, și mi-a zis să vă spun și Dv. să mergeți acolo, că el e foarte supărat, și

mi-a zis și aceea, că dacă nu mergeți, nu crede să ajungă nici el ziua de mâine, pentru-că n'are pe nimeni cine să-l mângăie.

Nuța. Nu-i nimic, ierte-o Dumnezeu dacă a murit; știți și voi, că numai ea nu voia să te ia Teodor pe tine Elenuța, acum la's că muriră.

Petru. Bine, bine lele Nuța, a murit, dar atâta nu-i destul, pentru-că Teodor mi-a spus să mergeți îndată acolo.

Elenuța. Să mergem mamă dragă.

Ion. Nu lungiți vorbele, să mergem mai curând.

Petru. Așa zic și eu bade Ion, să mergeți îndată.

Ion. Noa, la drum. Tu Petre ai grije de casă.

Nuța. Cina o lăsăm aici?

Ion. Lasă acum tot ce este. Să plecăm mai iute. (ies grăbiți).

Petru. Lăsați numai pe mine, (după ce-au eșit face din umeri). Hm, ce-mi pasă, sunt iar singur, să mănânc să beau și să dorm. Să mă pun dar la masă, să mănânc și beau ca pe la noi. (Să pune la masă, mănâcă, bea, mănâcând zice:) Sătul mi-ar tot plăcea să fiu mort pe o zi și sătul să dorm. Apoi Doamne ajută-mi, (după ce s'a săturat să cugetă puțin, apoi strigă:) Tu Florică, Florică!! ia hai tu încoace! (Florica intră).

SCENA VII.

Petru și Florica.

Florica. Vai, da ce faci Petre, de ce strigi așa și mănâci iară mănăcarea, ce-o să zică acum badea Ion.

Petru. Ia'n taci tu Florică, da ce să fac altceva, zău, că abia mai vedeam cu ochii de foame, punete și tu lângă mine, să mănăcăm ultima oră amândoi.

Florica. Da ce-i? Unde ai de gând să mergi?

Petru. Îți spun eu apoi, vino și te pune și tu ici lângă mine, să am poftă mai bună, că eu trebuie să plec pe ceea lume, știi tu unde am mai fost, că sunt așteptat de mai mulți prietini.

Florica (plânge). Ș'apoi mă lași singură?

Petru. Ia'n taci tu nu plânge. Și tu o să vi acolo, ș'apoi iară laolaltă vom fi. Vino să mănăcăm amândoi, cum zic, ultima mănăcare pe astă lume.

Florica. O, cum, mă lași, o cum mă lași, (se pune la masă și mănăcă amândoi).

Petru (mănăcând:) Nu te supăra nimic draga mea, o să viu eu câte odată de acolo, să te mai văd, ce mai faci.

Florica. Când ai fost în rândul trecut nu te-ai întâlnit cu mama?

Petru. Ba m'am întâlnit, chiar am vorbit cu ea.

(Va urma).

Deschidere de prăvălie.

Subscrisul aduce la cunoștința On. public, că a deschis în Brașov, strada Hirscher Nr. 2, o

Prăvălie de alimente, și coloniale

unde să capătă zilnic: legume, zarzavaturi, delicatose, fructe sudice, conserve de legumi. **DEPOU** de pește sărat și proaspăt zilnic, Brânzeturi și unt fin zilnic proaspăt. Prețuri ieftine. Serviciu prompt.

— Expedarea să face zilnic și cu poșta. — Rog Onor. public de a mă încredința cu prețurile comande.

George Moșoiu.
comerciant.

"OLTEANUL", foaie săptămânală socială culturală și economică să afle de vânzare la tutungeria Gh. A. Dușescu, București, Calea Victoriei 113. (vis-à-vis de pi'oa Amsei). — Pecum și la

LIBRĂRIA A. A. Stanciulescu,
Bulevardul Elisabeta Nr. 5. (Palatul Eforiei) București.

LIBRĂRIA
A. A. STĂNCIULESCU
Bulevardul Elisabeta Nr. 5, (Palatul Eforiei)
în BUCUREȘTI.

Cărți de școală și de literatură, românești și streine. — Caiete, plicuri și casete, — Registre de contabilitate, — Blocuri de desemn. — Asortiment de hârtie necesare de scris pentru desemn și studiului pentru școlari. — Obiecte de pictură și pirogravură. — Portmoneuri și Gente de piele fină — obiecte de fantazie. etc. — Să capătă în mare alegere.

În atenția voiajorilor la București.

VIZITAȚI MAGAZINELE

LAZĂR TULBURE

Consumul general „La doi Camarazi”, strada Știrbei-Vodă, colț Popa-Tatu.

Bodoga, Bererie, Restaurant și Aperitive
str. Schitu Măgureanu 49.

Local de consumație deschis ziua-noaptea. Curățenie exemplară. Beuturi și mâncări escelente. Prețuri ieftine. Cu stimă

LAZĂR TULBURE.

La BUCUREȘTI

în strada Brezoianu Nr. 17.

SALA GERMANĂ

se închiriează la toffelul de ocaziuni pentru zile onomastice, petreceri, nunte familiare, baluri, bancheturi, societăți (separé), exerciții de dans etc. **cu preț moderat.**

La angajament pentru furnizarea mâncărilor gustoase și escelente, de ori-ce specie, și ardelenesti, românești, franțozești, și germane; precum și a beuturilor curate indigene și streine. Furnizează și la domiciliuri (acasă) pentru ori-ce petreceri familiare.

Atragem atenția dlor voiajori cari doresc a lua masă cu mâncări gustoase și bune să nu încunjure de vizita acest local sus numit.

De număroase vizite și sprijin să roagă cu toată stima

NICOLAE FĂGĂRĂȘAN
anteprenor.

DANIEL HAUPT Făgăraș

piața mare Francisc Iosif, lângă casele dlui dr. Șenchea.

Recomand mult On. public din loc și dela sate bine asortat și renuitul

Magazin

de FERĂRIE, de VASE pentru cuhuă, și de UNELTE (re-cuisite) pentru toate branșele de industrie, și economie.

Puști, Revolvere și patroane etc. Cuțite, Rezușuri, Pile cu marcă, Clește și Ciocane.

Lanțuri de toffelul și cuie de drot și de fer. Castroane și oale din blech și tuci smălțuite dela ¼ litru până la 30 de litre. — Ghilauă și sfledere pentru mecanici (lăcătuși) și rotari dela 16 fil. până la 12 cor. buc.

Cine cumpără din prăvălia mea se șva convinge că numai articole bune, tari și solide să afle și să **vând cu prețurile cele mai convenabile.** — Serviciu culant și prompt.

Rog Onor. public de o cercetare număroasă și de binevoitorul sprijin, sunt cu deosebită stimă

DANIEL HAUPT, comersant.

Masini

de săpat, de tăiat fân, paie și napi de sfărmat cucuruz, de sflederit, **PLUGURI** de fier, **Grape, Sfledere** pentru fer și lemne. **Nocovalme, divano, firestreie** de mână și de șogere. — **Mașini** de fier (Sobe) din bleh și tuci. — **Mașini** de tuns. **Briceje** de ras. **Zaruri** (lăcate) pentru uși, ferești, coastene și lăzi dela 30 fil. în sus până la 6 coroane bucata.

Văpsăli gata în oleiu, în toate colorile, pentru podini, uși, ferestri, pentru fier, blech, lemn și piatră, pentru zugrăvit, case, bisericii și cruci.

ÎNȘTIINȚARE.

Subscrisul aduce la cunoștința Onor. public, că în **Făgăraș, ulița Podului sub Nr. 46**, în casale proprii, unde și până acum a fost bine aranjat un

Atelier de Ferărie și Rotărie

pe care l'am aranjat cu **recvizite pentru fântâni** și cu **acarete economice**. Stă la dispoziție totdeauna gata **cară** întregi și **roate** din lemn de orice mărime, **mașini** de sămănat cucuruz și de **săpat**.

Rog onor. public, că la caz de trebuință la ori ce lucrări ce aparțin de branșele aceste și ori-ce **reparaturi** și **fântâni** din nou făcute, a mă onore cu prețurile cele mai moderate.

Rogându-mă de sprijinul binevoitor.

cu toată stima

Szepesi Sándor,
măestru ferariu, rotariu și fântânariu.

In atențiunea diletanților de teatru!

Acum a apărut și să poate căpăta

în editura tipografiei o frumoasă piesă teatrală istorică-dramatică, scrisă de dl profesor în pensiune din București, de origine din Poptelec (Transilvania) de **Ioan Pop Florantin**, cu titlul;

Resărit de Soare

(Tinerețea lui Ștefan-Cel-Mare).

Tablou istorico-dramatic, în 2 acte, în frunte cu clișeul lui Ștefan-Cel-Mare și în text intercalat portretul cu o schiță biografică a venerabilului profesor octogenar. Conține 40 pag. format 8°, — **Prețul 60 fill. plus porto.**

Să poate comanda la Tipografia lui **CONSTANTIN POPP, în Făgăraș. (Ung.)**

Balsamul apotecarului A. Thierry

este neîntrecut în efect la boalele de plumăni și piept, alină catarul și curmă durerile cauzate de tusă. Curmă aprinderi de gât, răgușeli și dureri de grumazi și ferbințeli. Cu deosebire e bun contra sgarciurilor de stomac și colică. Vindecă vâna de aur și curățește rinichii, dă apetit, și ajută la mistuire. S'a dovedit de leac exelent la dureri de dinți, la dinți gău-noși, la mirosul gurei folosită ca apă de dinți întărește ginjile și gura, încetează mirosul obvenit din stomac în gură. Mijloc vindecător și sigur contra limbricilor. Vindecă totfelul de rane, orbați, beșici provenite din ferbințeală, unflături, negei, ursură, membre înghetate. În aontra durerilor de urechi e un leac neprețuit. — Să fie la îndemână în fiecare casă, la cazuri obvenite, mai ales la influență, coleră și alte boale.

Să scriem la:

THIERRY A. „Órangyal gyógyszertára“ Pregrada (lângă Rohitsch-Sauerbrunn).

12 sticle mici sau 6 duble, ori 1 specială mare 5.60 K.
La comande mai mari se dă rabat convenit.

Singură și veritabilă ALIFIA CENTIFOLIA a lui A. THIERRY

Oprește și încetează veninarea sângelui. Face superflue orice operație. Folosește femeilor lăptătoare, ajută pornirea lapte-lui, nu să întărește pieptul. Orbațul de piept (foc viu), folosește la orice rani vechite, rani deschise la picioare umflata, la caries, rani venite prin lovituri, tăieturi, impuncături, strivături, impunsături, sdroboturi, să folosește pentru îndepărtarea corpurilor streine de e. țanduri de lemn, spin, sticlă, alică, năsip, prav, etc. la creștere din corp, la corbunculus, neoplasme, chiar și contra racu' lui, vermi, putreziciune, rosături, beșici, orice **arsături**, rane ivite prin lungi zăcere a bolnavului, la buboale, curgere de urechi, precum și la copii mici contra opăraiei etc.

Are putere vindecătoare și sigură.

2 burcane costă cor. 3.60 f. se trimite cu ramburs (Nachname).

Se capătă la: Farmacia **Török József**, în Budapesta precum și la mai multe farmacii din țară. În mare (engro) la **Thalmayer și Seitz**, la succesorii **Kochmeister** și la drogeria **Fraților Radonovits** în Budapesta. Unde nu să află depou, să se comande deadreptul dela farmacia

THIERRY A. Órangyal-gyógyszertára Pregrada (lângă Rohitsch-Sauerbrunn.)

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

Linia francesă

Linie accelerată de vapoară regulat și directă

Havre - New-York

si

KANADA

Via **Basel (Schweitz) Paris.**

Telegramm-adresse: TRANSAT Budapest.

Biroul: Budapesta, VII. Piața Baross nr. 15.

Telefen: József 14-97.

OSPĂTĂRIE NAȚIONALĂ, BUCUREȘTI.

Strada Academiei Nr. 21, aproape de Bulevardul Carol.

I să recomandă tuturor pasagerilor și es-cursiuniștilor din țară, cei-ce vizitează capitala București a cerceta în strada Academiei nr. 21

„Ospătăria Enache“

a compatriotului nostru Oltean, aranjată din nou cu tot confortul, două sale și o curte pațioasă, unde să poate căpăta cea mai bună și aleasă

BUCĂTĂRIE NAȚIONALĂ.

Diferite **Vinuri** indigene și streine.

Bere bună de Bragadiru.

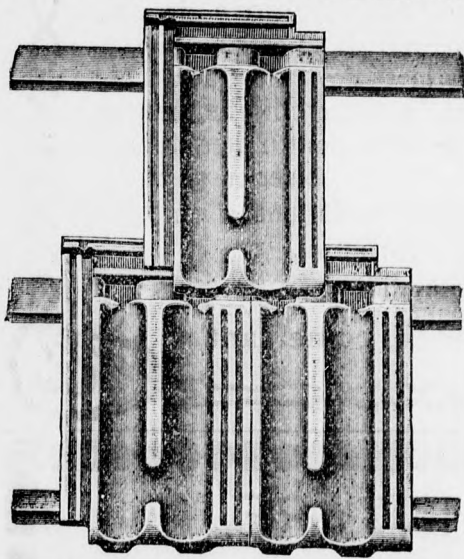
Diferite beuturi igienice și țuică curată.

Serviciu culant. Prețuri moderate.

Cu stimă

GHEORGE CISMAȘIU

Ospătăria Națională, București.

Tigle franceze cu falz dublu de Brașov.

Var și Cement

de vânzare în mare la

Frații LICHT în Făgăraș.

(Casele farmacistului Hermann.)

Transport franco, la orice stație (gară).

Avis fraților români!

Celor ce pleacă la Brașov, sau voese a trece sau vin din Regatul român, se nu uite a cerceta

Restaurantul Nr. 5,

din strada lungă (Brașov)

al **D-lui STEFAN SUCIU,**

unde să oferă mâncări gustoase, beuturi bune și curate, pe lângă prețuri modeste și serviciu prompt, precum și odăi pentru călători.

Anunțuri și Reclame

se primesc cu prețuri ieftine la administrația foaiei „**Olteanul**“ în Făgăraș str. Csăki nr. 3, cu prețurile cele mai ieftine.

Cultivarea viei și manuarea vinului și morburile și vindecarea lor, de **Daniil D. Graur**, învățator și propr. de vii, absl. de cursul de vierit din Bihardioszeg și cursul de pivnițărit din Budafok. Carte aprob. și revăzută de ministrul reg. ung. de agricultură. Prețul 2 cor. + porto.

Cântece din vemea veche, culese de **Gh. Tulbure**. Editura tipografiei C. Popp, Făgăraș. Prețul 40 fill.

Logodna dela Sfântu Ion, dramă poporală în 4 acte de **Augustin Szilagyi**, prețul 1 cor. 20 b., + porto.